

Llei de bases de l'ordenament tributari

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 19 de desembre de 1996 ha aprovat la següent:

Llei de bases de l'ordenament tributari

Exposició de motius

La present Llei configura el marc "bàsic" de referència amb preeminent aplicació dins l'àmbit tributari del Principat, incorporant els principis de justícia, legalitat i reserva de llei, generalitat i distribució equitativa de la càrrega tributària establerts en la Constitució.

Dos fets han motivat d'una manera especial la necessitat de publicar la llei de bases de l'administració tributària, un es l'acord comercial entre la Comunitat econòmica europea i el principat d'Andorra que va entrar en aplicació el primer de juliol de 1991, l'altre l'aprovació de la Constitució del Principat d'Andorra el 14 de març de 1993. El primer ha d'influir per donar resposta a l'exigència d'una legislació tributària bàsica homologable, en matèria duanera, els països de la unió europea i el segon ha d'obligar a que aquelles bases s'adaptin als principis constitucionals esmentats al principi. La llei per altra banda ha de donar contingut a la competència tributària comunal d'acord amb el que estableix la norma constitucional i la llei qualificada de delimitació de competències.

El marc bàsic d'actuació definit per aquesta llei compren qualsevol tipus d'imposició, de tal forma que es regula tant l'establiment com el desenvolupament de tota figura "tributària" sigui impost taxa o contribució especial presentant les connotacions i els principis propis d'un sistema fiscal modern però resultant, alhora flexible i adaptat a les particularitats pròpies del Principat.

En congruència s'assenen les bases per a una ordenació formal del dret tributari andorrà amb la finalitat que es pugui assegurar a l'Administració, estatal i comunal, els recursos necessaris per a la gestió eficient dels serveis públics que la societat li ha encomanat, donant ademés garanties jurídiques als ciutadans.

En definitiva, el text al definir criteris, figures i terminologia relatives a l'àmbit tributari ha de constituir el fonament jurídic legal sobre el que es podrà bastir les noves normes tributaries, constituint una peça bàsica de la nova arquitectura legislativa en matèria tributària.

Capítol I. Disposicions generals

Secció 1a. Principis generals i potestat normativa

Article 1 *Naturallesa i abast*

La Present Llei estableix les normes generals per les quals, a manca de llei específica en contra, es regeixen els tributs.

Article 2 *Reserva de Llei*

1. Els tributs només poden ser establerts per Llei.

2. Els Comuns poden establir i exigir tributs d'acord amb el que estableix la Constitució, aquesta Llei i la resta de l'Ordenament jurídic.

3. La competència relativa a la creació i la modificació de tributs i a la regulació de llurs elements essencials correspon, d'acord amb la Constitució, al Consell General.

4. La competència relativa al desplegament i la regulació de tributs de les paròquies correspon als Comuns, dintre el marc establert per la Constitució, aquesta Llei i les lleis particulars de cada tribut.

5. La competència relativa a la regulació dels elements no essencials dels tributs, així com al desplegament reglamentari de la legislació tributària previst en la llei correspon al Govern quan així aquesta ho autoritzi.

6. A part dels supòsits esmentats, donat que no son tributs, el Govern i els comuns poden crear i regular preus públics

d'acord amb la conceptualització definida a l'article 10.4, amb el benentès que la potestat del Govern s'estén als preus públics de les entitats parapúbliques o de dret públic.

Article 3 *Actes impugnables*

L'exercici de la potestat reglamentària i actes de gestió són impugnables en via administrativa i jurisdiccional en els termes previstos en aquesta Llei i en la resta de l'ordenament.

Article 4 *Normes aplicables als tributs*

1. Els tributs es regeixen per:

- a) aquesta llei.
- b) les lleis pròpies de cada tribut.
- c) Els reglaments dictats per al desenvolupament d'aquesta Llei.

2. Amb caràcter supletori, també es regeixen per les disposicions generals del codi de l'Administració, les normes del dret administratiu i pel Dret comú.

Article 5 *Elements regulats per Llei*

Es regulen per llei:

- a) el fet generador, l'obligat tributari, la base de tributació, el tipus de gravamen, meritament i la resta d'elements determinants del deute tributari.
- b) l'establiment, supressió i pròrroga de les exempcions, reduccions i resta de bonificacions tributàries.
- c) les infraccions i correlatives sancions.
- d) els terminis de prescripció i caducitat.
- e) les conseqüències que l'incompliment de les obligacions tributàries puguin significar per l'eficàcia dels actes o negocis jurídics.
- f) la concessió de perdons, condonacions, rebaixes, amnisties o moratòries.
- g) els supòsits d'autoliquidació per obligats tributaris.

Article 6

Modificacions mitjançant la Llei del Pressupost General

La Llei del Pressupost General pot modificar els tipus de gravamen dels tributs si així ho preveu la Llei pròpia del tribut de què es tracti.

Secció 2a. Ambit d'aplicació de les normes tributàries

Article 7

Aplicació dels tributs en el temps

1. Les normes tributàries entren en vigor d'acord amb el què es disposa amb caràcter general per a la vigència de les normes, si en les respectives lleis de cada tribut no es disposa altrament.

2. Les normes tributàries romanen en vigor fins a la vigència que determini la pròpia llei o fins que una altra posterior la derogui de forma expressa o tàcita.

3. La derogació té l'abast que expressament es disposa i s'estén a tot allò que en la llei nova, sobre la mateixa matèria, sigui incompatible amb l'anterior.

4. Això no obstant, les exempcions, les reduccions, les bonificacions i, en general, els beneficis tributaris tenen vigència limitada a un període de tres anys, llevat que s'estableixin per un temps major o menor. Si la llei suprimeix beneficis tributaris que, segons aquesta regla, són vigents, l'Administració ha de respectar els adquirits fins a la finalització del corresponent període, salvada la incidència d'altres causes d'extinció. En tot cas el Govern pot proposar periòdicament al Consell General la subsistència dels beneficis tributaris que, un cop acabat el període de vigència, convé prorrogar.

Article 8

Aplicació dels tributs en l'espai

Els tributs s'apliquen conforme al principi de territorialitat, de manera que són obligats tributaris les persones a les quals afecta el respectiu fet generador, tan si viuen a Andorra com a l'estranger.

Article 9

Interpretació i integració de les normes

Les normes tributàries s'interpreten segons els criteris generals admesos en Dret.

El fet generador o les exempcions o bonificacions no poden ser utilitzades més enllà dels seus termes estrictes, no admetent-se l'analogia en aquests casos.

L'impost s'exigeix segons la vertadera naturalesa del fet generador.

Quan el fet generador sigui un acte o negoci jurídic es qualifica segons la seva naturalesa jurídica, independentment de la forma o denominació utilitzada pel mateix.

Capítol II. Règim tributari**Secció 1a. Concepte i elements dels tributs**

Article 10

Tribut: concepte i elements essencials

1. És tribut el recurs de les finances públiques consistent en una prestació dinerària obligatòria, establerta a càrrec d'aquells obligats tributaris que es trobin en la situació determinada per la llei.

2. Són elements essencials dels tributs, la determinació del fet generador, dels obligats tributaris, de la base de tributació, dels tipus de gravamen, del meritament, de la quota i el deute tributari.

3. Les multes o sancions pecuniàries administratives o penals no són tributs.

4. Tampoc no són tributs els preus públics o les contraprestacions en diner satisfetes per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic o per la prestació de serveis públics o la realització de funcions administratives que no són de sol.licitud o recepció obligatòria.

Article 11

Classes de tributs

1. Els tributs es classifiquen en impostos, taxes i contribucions especials.

2. Els impostos són tributs, el fet generador dels quals és un negoci, un acte o un fet indicador de capacitat econòmica de l'obligat tributari o de la persona que ha de suportar el gravamen i que mai no depèn d'una activitat de l'Administració.

3. Les taxes són tributs el fet generador de les quals és la prestació d'un servei públic o la realització d'una funció administrativa de sol.licitud o recepció obligatòria que es refereix a l'obligat tributari,

o l'afecta o el beneficia de manera particular.

4. Les contribucions especials són tributs el fet generador de les quals és l'acord de realització de determinades obres o de l'establiment o ampliació dels serveis públics, sotmès al requisit d'eficàcia de llur realització efectiva, que produeixen, ultra el benefici general per a tota la comunitat, un augment de valor dels béns de l'obligat tributari o que d'alguna manera el beneficien especialment.

Article 12

Destinació dels ingressos tributaris

El rendiment dels tributs es destina a finançar indistintament el conjunt de les obligacions econòmiques de les finances públiques, llevat de les contribucions especials o d'aquells tributs en que per llei s'estableix la seva afectació a finalitats determinades.

Secció 2a. El fet generador i l'obligat tributari

Article 13

Concepte i efectes del fet generador

El fet generador és el supòsit fixat per la llei, o d'acord amb la llei, per configurar cada tribut i la realització del qual produeix el naixement de l'obligació tributària, així com el naixement de la facultat de l'Administració per procedir a la quantificació i l'exigència del deute tributari, sense perjudici de la resta de facultats, relatives a la gestió del tribut, que l'ordenament atribueix a la mateixa Administració.

Article 14

Supòsits d'exempció i de no-subjecció

1. La llei particular de cada tribut completa, si és el cas, la determinació concreta del fet generador mitjançant l'establiment de supòsits d'exempció i de no-subjecció.

2. En cas d'exempció, la prova que se'n gaudeix correspon a l'administrat. En cas de no-subjecció la prova si s'és sotmès al tribut correspon a l'Administració.

Article 15

Obligats tributaris

Són obligats tributaris les persones físiques o jurídiques que les lleis particu-

lars de cada tribut estableixen com a responsables del compliment de les prestacions tributàries. Els obligats tributaris ho seran:

- A) A títol de deutors directes,
- a) Les persones físiques o jurídiques a les que la llei imposa la càrrega tributària derivada del fet generador. Les lleis particulars de cada tribut assenyalen els casos en què aquests obligats tributaris poden o han de transferir les quotes tributàries a terceres persones.

També tindran la consideració d'obligats tributaris quan una llei particular així ho estableixi, les societats civils, herències jacentes, comunitats de béns i totes aquelles entitats o patrimonis autònoms que malgrat no tenir personalitat jurídica constitueixen una unitat econòmica separada susceptible d'imposició.

b) els substituïts del contribuïent es l'obligat tributari que per imposició de la llei està obligat, en lloc d'aquell, a acomplir les prestacions materials i formals de l'obligació tributària.

c) els retenidors a favor de les finances públiques de quantitats pagades subjectes a tributació i els que, segons les lleis particulars de cada tribut, han de realitzar ingressos a compte de deutes tributaris, siguin propis o aliens.

d) Els subjectes infractors de normes tributàries per les sancions pecuniàries que se'ls imposa.

B) A títol de deutors indirectes, en els casos d'incompliment dels deutors directes:

a) Els responsables solidaris i subsidiaris. Llevat de norma explícitament contrària la responsabilitat és sempre subsidiària.

b) Els adquirents de béns afectats per la llei al compliment de deutes tributaris.

c) Els successors d'obligats tributaris.

C) A títol de deutors tercers: aquelles persones físiques o jurídiques sotmeses per llei al compliment de deutes de naturalesa tributària.

Article 16

Obligacions de l'obligat tributari

1. L'obligació principal de l'obligat tributari consisteix en el pagament del deute tributari. Així mateix, queda obligat a formular totes les declaracions i comunicacions que s'exigeixin per a cada tribut i a portar i conservar els registres, les dades i la resta de documents que en cada cas es puguin considerar amb transcendència tributària.

2. Aquestes obligacions, si tenen el caràcter d'accessòries, no es poden exigir quan hagi finalitzat el termini de prescripció de l'acció administrativa per a fer efectiva l'obligació principal.

3. Els responsables adquirents de béns afectats i successors dels obligats tributaris tindran les obligacions i deutes fixats en la normativa d'aquesta llei que els regula.

Article 17

Abast imperatiu de la condició d'obligats tributaris

Els actes o convenis dels particulars no poden modificar, amb efectes envers l'Administració, la situació normativa dels obligats tributaris i de la resta d'elements estructurals del tribut, sense perjudici dels efectes privats corresponents.

Secció 3a. Responsabilitat en el pagament dels tributs

Article 18

Responsables solidaris i subsidiaris

La responsabilitat solidària, que és exigible en cas d'incompliment de l'obligat tributari en període voluntari, s'estén a la totalitat del deute tributari definit a l'article 33 d'aquesta Llei. Si el responsable solidari no aconsegueix en període voluntari, l'Administració pot exercir l'acció de constrenyiment de forma indistinta contra l'obligat tributari o el responsable solidari o contra ambdós.

La responsabilitat subsidiària, que és exigible en cas d'incompliment de l'obligat tributari o del responsable solidari en període de constrenyiment, comprèn només la quota tributària definida a l'article 32 d'aquesta Llei, però s'estendrà a les sancions imposades a l'obligat tributari si el responsable subsidiari havia participat en les corresponents infraccions.

L'exigència de responsabilitat, tant solidària com subsidiària, requereix respectivament, acte administratiu previ de declaració d'incompliment de l'obligat tributari en període de constrenyiment o d'insolvència del deutor, notificat en ambdós casos de la forma regulada a l'article 55 d'aquesta llei.

Llevat de norma explícitament contrària, la responsabilitat és sempre subsidiària.

Article 19

Adquirents de béns afectats per llei al compliment de deutes tributaris

1. L'adquirent de béns afectats per llei al compliment de les prestacions tributàries respon amb aquests béns del deute tributari si aquest no ha estat satisfet per l'obligat tributari o, si és el cas, pel responsable solidari o subsidiari. Mai no respon de les sancions imposades als esmentats obligats tributaris.

2. L'adquirent de béns afectats a que es refereix l'apartat anterior no té la condició d'obligat tributari si, abans de perfeccionar l'adquisició dels béns, sol·licita de l'Administració un certificat detallat dels deutes tributaris pendents a càrrec del transmissor i aquest certificat és negatiu o no es lliura en el termini de dos mesos des de la sol·licitud.

3. La derivació de l'acció administrativa contra els béns afectats requereix acte administratiu previ, conforme a l'article 55 d'aquesta Llei.

Article 20

Successors d'obligats tributaris

1. A part del supòsit a que es refereix l'article anterior, en els casos de transmissions *inter vivos* només responen dels deutes tributaris pendents, fins i tot de les sancions, els socis o partícips en el capital de societats o entitats dissoltes i liquidades, fins al límit de llur quota de tributació.

2. En els casos de transmissions *mortis causa* els hereus i legataris responen de les quotes tributàries pendents a la mort del causant d'acord amb l'aplicació de l'ordenament successori.

Article 21

Responsabilitat en el cas de varis titulars

1. La concurrència de dos o més titulars en el fet generador determina que quedin solidàriament obligats davant l'Administració, excepte si la llei pròpia de cada tribut ho estableix altrament.

Els copartíceps o cotitulars de les entitats esmentades en el punt 2,A,a de l'article 15 resten obligats solidàriament i en proporció a les respectives participacions de les obligacions tributàries d'aquestes entitats davant l'Administració.

Secció 4a. Capacitat d'obrar i representació

Article 22

Capacitat d'obrar i representació

1. Tenen capacitat d'obrar en l'ordre tributari totes les persones físiques o jurídiques que l'ostenten d'acord amb les normes del dret.

2. L'obligat tributari amb capacitat d'obrar pot actuar mitjançant representant, amb el qual s'entendran les successives actuacions administratives, si no es fa manifestació en contrari.

3. Per a interposar reclamacions, desistir de les mateixes i renunciar a drets en nom de l'obligat tributari, cal acreditar-se la representació amb poder mitjançant document públic o privat amb signatura legitimada notarialment o compareixença davant l'òrgan administratiu competent. Per als actes de pur tràmit, es presumeix concedida la representació.

4. La manca o insuficiència del poder no impedeix que es tingui per realitzat l'acte de que es tracti, sempre que s'acompanyi o es subsani en el termini de tretze dies que ha de concedir a tal efecte l'òrgan administratiu.

5. En els casos d'herències jacents, fundacions o comunitats de béns exerceix la representació aquell qui l'ostenti, sempre que resulti acreditada de forma fefaent, i si no es designa representant, es considera com a tal qui exerceix la gestió o la direcció de l'entitat, i en el seu defecte qualsevol dels membres o partícips de la mateixa.

6. Pels obligats tributaris que no tenen capacitat d'obrar actuen els seus representants legals.

Article 23

Domicili a efectes tributaris

El domicili, a efectes tributaris, és:

a) Per a les persones físiques, el que han de designar a Andorra, sigui propi o de tercer. La manca de designació, a part, a part de les sancions que escaiguin, no impedeix l'aplicació dels tributs conforme al que es disposa en aquesta Llei.

b) Per les persones jurídiques, el domicili social, sempre que hi estigui efectivament centralitzada la direcció i gestió de l'empresa. Altrament, ho és el domicili dins del Principat on radiquin efectivament les esmentades direcció i/o gestió.

L'administració pot exigir a l'obligat tributari que declari al seu domicili als efectes d'aquesta Llei. Quan un obligat tributari canviï el seu domicili, ha de posar-ho en coneixement de l'administració, mitjançant declaració expressa a tal efecte, sense que el canvi de domicili produeixi efectes davant de l'administració fins que no es presenta la citada declaració. El termini de presentació de la declaració és de trenta dies, a comptar a partir del canvi de domicili. L'administració pot rectificar el domicili tributari dels obligats tributaris mitjançant la comprovació pertinent.

Article 24

Representants de determinats obligats tributaris

1. Els obligats tributaris, siguin persones físiques residents a l'estranger durant més de sis mesos de cada any natural o persones jurídiques domiciliades a l'estranger, estan obligats a nomenar un representant amb domicili a Andorra, als efectes de les seves relacions amb l'Administració tributària andorrana.

2. Les persones jurídiques domiciliades a l'estranger que desenvolupen activitats a Andorra, tenen el seu domicili fiscal en el lloc on radiqui l'efectiva gestió administrativa i la direcció dels seus negocis.

Secció 5a. L'aspecte material de fet generador: la base de tributació

Article 25

Base de tributació

1. La base de tributació, existent només en la regulació dels tributs variables o de quota variable, és una magnitud, mesurada o no en diner, sobre la qual s'aplica un tipus de gravamen per tal d'obtenir la quota tributària.

2. La llei particular de cada tribut pot establir reduccions de la base de tributació, donant com a resultat la base de liquidació.

Article 26

Determinació quantitativa de la base de tributació

El mesurament de la base de tributació es pot fer, segons estableixi la llei particular de cada tribut, mitjançant els sistemes següents:

- a) determinació directa.
- b) determinació objectiva.
- c) estimació indirecta.

Article 27

Sistema de determinació directa

El sistema de determinació directa de la base de tributació s'empra per mesurar-la o quantificar-la exactament conforme a la realitat dels fets, mitjançant les declaracions o documents presentats o les dades o els registres existents.

Article 28

Sistema de determinació objectiva, singular o col.lectiva

1. El sistema de determinació objectiva, singular o col.lectiva, de la base de tributació s'empra per mesurar-la o quantificar-la aproximadament en els supòsits d'impossibilitat o greu dificultat de delimitar-la amb exactitud, a partir dels signes, índex o mòduls o altres elements disponible relacionats directament amb la base de tributació i assenyalats específicament en la llei particular de cada tribut.

2. El sistema de determinació objectiva col.lectiva s'empra, si així és previst en la llei particular de cada tribut, per mesurar globalment les bases de tributació corres-

ponents a grups d'obligats tributaris de caràcter homogeni a l'efecte de tributació. El repartiment de les quotes tributàries entre els membres de cada grup correspon a comissions mixtes formades per representants de l'Administració i dels obligats tributaris, de la forma que s'establirà reglamentàriament."

Article 29

Sistema d'estimació indirecta

1. El sistema d'estimació indirecta de la base de tributació s'empra, com a sistema subsidiari del de determinació directa, per mesura o quantificar aquesta base en els supòsits de manca de presentació de declaracions o documents o d'inexistència de dades o registres.

2. Les bases determinades per aquest mètode podran ser ebatudes per l'obligat tributari mitjançant les proves corresponents.

Article 30

Comprovació de la base de tributació

L'Administració pot comprovar la quantificació de l'element o els elements que componen la base de tributació d'acord amb els mitjans i segons els procediments que estableix la llei particular de cada tribut.

En tot cas, l'obligat tributari pot promoure una taxació pericial contradictòria tal com s'estableixi reglamentàriament.

Article 31

Tipus de gravamen

Tenen la consideració de tipus de gravamen els fixos expressats en una quantitat de moneda per base o trams de la base de liquidació, així com els percentuals de caràcter proporcional o progressiva que correspongui aplicar sobre la respectiva base de tributació per a determinar la quota tributària.

Article 32

Quota tributària

La quota tributària pot determinar-se en funció del tipus de gravamen aplicable a la base de liquidació, segons una quantitat fixa assenyalada en la norma corresponent, o conjuntament per ambdós procediments.

Ha de reduir-se d'ofici el deute tributari quan, de l'aplicació dels tipus de grava-

men, resulti que a un augment de la base li correspon una proporció de la quota superior a aquest augment. La reducció haurà de comprendre, com a mínim, aquest excés. S'exceptuen d'aquesta regla els casos en que el deute tributari s'hagi de pagar mitjançant quotes fixes.

Article 33

Contingut del deute tributari

1. El deute tributari consisteix essencialment en la quota tributària, bé assenyalada directament en els tributs fixos, bé resultant, en els tributs variables, de l'aplicació dels corresponents tipus de gravamen a la base de tributació.

2. La llei particular de cada tribut pot establir deduccions de la quota tributària.

3. El deute tributari es compon també, si és el cas, de:

a) els recàrrecs, establerts sobre la base de tributació o sobre la quota.

b) els interessos d'ajornament i fraccionament, exigibles al tipus d'interès legal.

c) El recàrrec de constrenyiment, igual al 20 per 100 de la quota tributària. No obstant això, si l'ingrés o la presentació de la declaració s'efectua dins els sis mesos següents a l'acabament del termini de pagament en període voluntari, s'aplicarà un recàrrec únic del 10 per 100 amb exclusió dels interessos de demora i de les sancions que s'haguessin pogut exigir.

d) les sancions pecuniàries.

Capítol III. Extinció de les obligacions tributàries, garanties i règim sancionador

Secció 1a. Extinció de les obligacions tributaries

Article 34

Motius d'extinció

Les obligacions tributàries s'extingeixen mitjançant el pagament, prescripció, compensació, condonació o insolvència provada de l'obligat tributari.

Article 35

Pagament: subjectes legitimats

Estan legitimats per rebre el pagament de les quotes i els deutes tributaris, de les

quantitats retingudes a títol de tribut i dels imports a compte de quotes tributàries els òrgans competents segons el tribut de que es tracti, a través de les respectives caixes principals i auxiliars. Així mateix, estan legitimades les entitats bancàries en cas de conveni de col.laboració aprovat pel Govern.

Els pagaments efectuats a òrgans notòriament incompetents no alliberen l'obligat tributari i el responsable de la seva obligació de pagament envers l'òrgan competent, sense perjudici de la possible responsabilitat del perceptor indegut.

Estan legitimats per realitzar el pagament de les quotes i els deutes tributaris, de les quantitats retingudes a títol de tribut i dels imports a compte de quotes tributàries els corresponents obligats tributaris, així com qualsevol persona que manifesti actuar en llur nom o representació. Mai però, el tercer pagador no pot exercir, davant l'Administració, els drets que corresponen a l'obligat tributari, sense perjudici de les accions privades de reembossament.

Article 36

Integritat del pagament. Ajornament i fraccionament

El pagament ha de comprendre l'import total del deute tributari perquè produeixi l'efecte d'extingir l'obligació tributària.

Això no obstant, un cop notificada la quota o, si és el cas, el deute tributari, l'obligat tributari pot sol·licitar l'ajornament o el fraccionament, tant en període voluntari com de constrenyiment, amb oferta de garantia. L'Administració, si considera adequada aquesta garantia, ha d'accedir a l'ajornament o el fraccionament, que, en cap cas no es pot aplicar a les sancions.

L'ajornament o el fraccionament comporten l'acreditament de l'interès legal sobre les quantitats ajornades o fraccionades.

En cas d'ajornament, la falta de pagament determina:

a) en període voluntari, l'exigència immediata en via de constrenyiment.

b) en període de constrenyiment, la represa del procediment executiu.

En cas de fraccionament, la falta de pagament d'un sol termini determina:

- a) en període voluntari, l'exigència immediata per via de constrenyiment de les quantitats vençudes; si aquestes no s'ingressen, es consideren vençuts els restants terminis pendents, els quals, així mateix s'exigiran per via de constrenyiment.
- b) en període de constrenyiment, la represa del procediment executiu per raó dels terminis pendents.

Article 37

Modalitats de pagament

Com a norma general, el pagament s'ha de fer en efectiu, xec o taló de compte o dipòsit bancari, transferència bancària o qualsevol document mercantil equivalent. La utilització de mitjans altres que el pagament en diners només allibera el deutor quan han estat realitzats.

La llei particular de cada tribut pot establir el pagament mitjançant efectes timbrats, vinyetes o, a elecció de l'obligat tributari i amb la conformitat de l'Administració, targetes de crèdit o lliurament de béns.

Article 38

Temps de pagament

El pagament s'ha de realitzar en el termini d'un mes a comptar de la notificació de l'acte de liquidació. La llei particular de cada tribut pot, però, fixar terminis diferents.

El venciment del termini establert per al pagament sense que aquest s'efectuï determina el meritament de l'interès legal.

Article 39

Imputació de pagaments

Els deutes tributaris són independents entre sí, tant pel que fa a la totalitat de l'import respectiu com quan a les porcions en els casos de fraccionament, de manera que el pagament d'un deute tributari o d'un ingrés a compte de venciment posterior no extingeix la facultat de l'Administració d'exigir els anteriors no pagats.

Article 40

Prescripció

1. Prescriuen als tres anys:

- a) el dret de l'administració per a determinar el deute tributari mitjançant l'oportuna liquidació.
- b) l'acció per exigir el pagament dels deutes tributaris liquidats.
- c) l'acció per a imposar sancions tributàries.
- d) el dret de devolució dels ingressos indeguts.

2. El termini de prescripció comença a comptar, respectivament:

- a) des de la data de la realització del fet generador o del naixement de l'obligació correlativa.
- b) des de la data de la notificació de la liquidació.
- c) des del moment en que es van cometre les respectives infraccions.
- d) des de la data en que es va realitzar l'ingrés indegut.

Article 41

Interrupció del termini de prescripció

1. Els terminis de prescripció establerts en l'article anterior s'int interrompeixen per:

- a) qualsevol acció administrativa realitzada amb coneixement formal de l'obligat tributari, exigint el pagament o qualsevol actuació d'aquest darrer, reconeixent el deute directament davant de l'Administració o indirectament per la interposició de reclamacions o recursos de qualsevol mena.

- b) El termini de prescripció referent a la devolució d'ingressos indeguts, s'int interromp quan l'administració reconeix el deute, amb notificació fefaent al creditor, o si aquest li n'exigeix el pagament, també en forma fefaent.

2. En cas d'interrupció de la prescripció, el que se n'ha de beneficiar no perd el temps transcorregut abans de la interrupció si es reanuda l'inactivitat del creditor.

3. La prescripció s'aplica d'ofici, mitjançant resolució d l'òrgan competent,

sense necessitat que l'invoqui o excepcioni l'interessat.

Article 42

Compensació

Les quotes i si és el cas els deutes tributaris, excepte les sancions, es poden extingir, totalment o parcialment, mitjançant compensació amb els crèdits dels obligats tributaris envers l'Administració reconeguts fermament per resolució administrativa o sentència judicial.

La compensació ha de ser sol·licitada en cada cas per l'obligat tributari, i si s'adequa als requisits reglamentaris, l'Administració hi ha d'accedir. En tot cas, la sol·licitud de compensació interromp el termini de pagament que s'ha de reprendre en cas de denegació.

Article 43

Condonació

Les quotes i els deutes tributaris només poden ser objecte de condonació en els termes i la quantia i amb els requisits que estableixi una llei específica per a cada cas o grup de casos homogenis.

Article 44

Insolvència provada de l'obligat tributari

L'Administració ha de declarar provisionalment extingides les quotes o els deutes tributaris i d'altres quantitats a favor seu per retencions o ingressos a compte que no s'han pogut fer efectives en els respectius períodes de constrenyiment per insolvència provada dels corresponents obligats tributaris. Això no obstant, poden ser rehabilitats dintre el termini de prescripció.

Un cop vençut el termini de prescripció sense que l'Administració hagi procedit a l'esmentada rehabilitació, la mateixa Administració declararà definitivament extingides les corresponents responsabilitats patrimonials.

Article 45

Garanties del crèdit tributari

El crèdit tributari pot quedar garantit, tal com disposi la llei particular de cada tribut, mitjançant:

Garanties personals:

- a) aval bancari.

b) fiança, personal i solidària, prestada per dues persones de reconeguda solvència a judici de l'Administració.

Garanties reals:

a) dret de prelación, consistent a atorgar a l'Administració la preferència de cobrament de deutes tributaris vençuts i no satisfets respecte a la resta de creditors amb el producte obtingut de la realització dels béns de l'obligat tributari de que es tracti.

b) dret d'afectació, consistent, en cas d'establir-ho la llei particular de cada tribut, que determinats béns objecte de tràfic queden sotmesos a responsabilitat patrimonial per raó de deutes tributaris, liquidats o no, a càrrec de llur transmissor. El dret d'afectació no compren els casos d'adquisició amb bona fe i just títol o en establiment mercantil o industrial.

c) dret de retenció, envers tothom, afectant les mercaderies subjectes a tributs indirectes, pel respectiu import del crèdit liquidat i no satisfet, si no se'n garanteix a bastança el pagament.

Secció 2a. Gestió Tributària: procediments de liquidació i recaptació

Article 46

Naturalesa de la gestió tributària

L'actuació de l'Administració en matèria de gestió tributària té naturalesa reglada i és impugnabile en via administrativa i jurisdiccional d'acord amb les normes aplicables.

Article 47

Òrgans competents en matèria de gestió tributària

La gestió tributària correspon al Ministeri de Finances i als Comuns, llevat que de manera expressa es delegui a una autoritat pública.

Article 48

Inici del procediment

1. La gestió dels tributs s'inicia:

a) per declaració o iniciativa dels obligats tributaris.

b) d'ofici.

2. L'actuació d'ofici per l'Administració es pot iniciar, al seu torn, com a conseqüència d'una denúncia, amb el benentès que:

a) la presentació d'una denúncia és independent del deure de col·laborar amb l'Administració conforme a l'article 16 d'aquesta Llei.

b) el denunciant no té la consideració de persona interessada en el procediment ni està legitimat per interposar, com a tal denunciant, recursos de capmena.

Article 49

La declaració tributària

1. La declaració tributària és el document presentat, en compliment de normes o de requeriment de l'Administració, mitjançant el qual es manifesta o es reconeix l'existència d'actes o fets que poden constituir el fet generador d'un tribut i l'afecten com a possible obligat tributari. Nogensmenys la presentació d'una declaració tributària no implica, per si mateixa, conformitat amb la quota tributària corresponent.

2. Es poden establir reglamentàriament models normalitzats de declaració tributària, així com supòsits d'acceptació de declaracions verbals.

3. Les declaracions tributàries poden ser:

a) Declaració inicial, que serveix per posar en marxa el procediment de liquidació.

b) Declaració addicional, que cal presentar a requeriment de l'Administració per tal d'ampliar o aclarir dades contingudes en la declaració inicial o esmenar-ne defectes.

c) Declaració-liquidació o autoliquidació, consistent en una declaració inicial en la qual l'obligat tributari ha de formular, a més, una proposta de liquidació i, si aquesta és positiva, ingressar la quota tributària corresponent.

4. En tot cas les declaracions tributàries es consideren certes i tan sols poden ser rectificades per l'obligat tributari si prova que, en fer-les, ha incorregut en error de fet.

5. Les declaracions tributàries s'han de presentar en els terminis fixats per la llei particular de cada tribut.

Article 50

Consultes a l'Administració

1. Els obligats tributaris poden formular consultes degudament documentades respecte el règim, classificació o qualificació tributària que en cada cas els correspongui, davant l'Administració tributària.

2. La resposta té caràcter de mera informació i no d'acte administratiu, de forma que no vincula a l'Administració, excepte que la llei pròpia de cada tribut ho disposi altrament.

No obstant l'establert en el paràgraf anterior, l'obligat tributari que havent formulat la consulta hagi complert les obligacions tributàries d'acord amb la resposta donada per l'Administració, no incorre en responsabilitat si es reuneixen els següents requisits: que la consulta compregui tots els antecedents i circumstàncies necessaris per a la formació del judici de l'Administració, que aquests no s'hagin alterat posteriorment i que s'hagi formulat abans de que es produïxi el fet generador o dins el termini de la seva declaració.

3. L'exempció de la responsabilitat cessa quan es modifica la legislació aplicable i no impedeix en cap cas l'exigència d'interessos de demora a més de les quotes i recàrrecs pertinents.

4. Els interessats no poden presentar cap recurs contra la resposta de l'Administració, encara que sí que el poden presentar, posteriorment, contra l'acte administratiu basat en ella.

Article 51

Comprovació

L'Administració pot comprovar la veracitat de les dades consignades en les declaracions exercint, si és el cas, les seves facultats d'exigir el compliment dels deutes tributaris especificats en aquesta Llei.

L'Administració pot indagar la possible existència de fets generadors no declarats pels obligats tributaris, totalment o parcialment.

L'Administració, en cas de discrepància amb les declaracions tributàries, ha de comunicar als declarants el resultat de les comprovacions, a fi que, en el termini de tretze dies, puguin al·legar allò que estimin pertinent i proposar les proves que creguin adients, amb el benentès que la confessió dels obligats tributaris només es pot referir a supòsits de fet.

L'Administració, en cas de discrepància amb les declaracions tributàries, pot practicar liquidacions provisionals conforme a l'article 54.

Article 52 *La prova*

Tant en el procediment de gestió com en el de resolució de reclamacions, qui faci valdre el seu dret haurà de provar els fets normalment constitutius del mateix.

Article 53 *Presumpcions*

Les declaracions tributàries a que es refereix l'article 49 es presumeixen certes, i només es podran rectificar per l'obligat tributari mitjançant la prova que al cometre-les va incórrer en error de fet.

Les presumpcions establertes per les lleis particulars de cada tribut poden destruir-se per prova en contra, excepte en els casos que aquestes mateixes lleis ho prohibeixin.

Perquè les presumpcions no establertes per la llei siguin admissibles com a mitjà de prova és indispensable que entre el fet demostrat i aquell que es tracti de deduir hi hagi un enllaç precís i directe segons criteri raonable.

L'Administració tributària considera com a titular del bé, dret, empresa, servei, activitat, explotació o funció, a qui figuri com a tal en qualsevol registre, privat o públic, excepte prova en contrari.

Article 54 *Liquidació*

1. La liquidació tributària és l'acta administratiu que deixa, amb abast definitiu, addicional o provisional, la quota tributària corresponent a un obligat tributari.

2. Són liquidacions definitives:

a) Les practicades després de la comprovació prèvia, tant si hi ha hagut

liquidació provisional com si no n'hi ha hagut.

b) Les que es refereixen a declaracions tributàries no comprovades dintre el termini assenyalat per la llei particular de cada tribut, sense perjudici de la prescripció.

3. Són liquidacions addicionals les practicades a partir del descobriment d'altres dades no tingudes en compte en la liquidació definitiva, sense perjudici de la prescripció.

4. Són liquidacions provisionals les corresponents a declaracions tributàries pendents de comprovació i consistents en una estimació de la quota tributària que encara no es pot fixar exactament en no disposar l'Administració de tots els elements constitutius del fet generador o dels necessaris per a la delimitació de la base de tributació.

5. L'Administració no està obligada a ajustar les liquidacions a les dades consignades en les seves declaracions pels obligats tributaris.

6. En cas d'existir un augment de la base de tributació sobre la resultant de les declaracions, aquest s'ha de notificar a l'obligat tributari passiu amb expressió concreta dels fets i elements addicionals que el motiven.

Article 55 *Notificació de la liquidació*

1. Les liquidacions tributàries, tant les definitives que no modifiquen les provisionals, aquestes mateixes i les addicionals, s'han de notificar individualment a l'obligat tributari de la forma previst al Codi de l'administració.

2. La notificació ha de contenir:

a) Indicació de les dades de les quals deriva l'import de la liquidació.

b) Mitjans d'impugnació que es poden exercir, amb expressió de terminis i òrgans competents.

c) Lloc, termini i forma de compliment de la quota tributària.

3. Malgrat el que disposa l'apartat 1, l'Administració pot notificar col·lectivament per edicte les liquidacions corresponents a tributs de caràcter repetitiu, a partir del segon període.

4. Les notificacions defectuoses, per manca d'algun o alguns requisits assenyalats a l'apartat 2, tenen efecte a partir de la data en què l'obligat tributari es considera expressament notificat, en què interposa el recurs pertinent o en què efectua l'ingrés de la quota tributària.

5. Les liquidacions concretament notificades a l'obligat tributari l'obliguen a satisfer el deute tributari.

Article 56 *Procediment de liquidació en cas de determinació objectiva*

1. En cas de determinació objectiva singular de la base de tributació que ha de ser prevista expressament en la llei particular de cada tribut, la declaració tributària i la comprovació s'han de cenyir a les dades que permetin l'aplicació dels signes, els índex o els mòduls assenyalats específicament en dita llei particular.

2. En cas de determinació objectiva col·lectiva de la base tributació, que també ha de ser prevista expressament en la llei particular de cada tribut, aquesta llei mateixa pot establir un mètode simplificat, substitutiu de les declaracions tributàries, que permeti aplegar les dades necessàries per mesurar globalment les bases de tributació. La notificació de les liquidacions tributàries es practica amb la notificació individual als obligats tributaris pertanyents a cada grup de l'acta de formalització del repartiment de les quotes tributàries.

Article 57 *Procediment de liquidació en cas d'estimació indirecta*

En cas d'estimació indirecta de la base de tributació l'Administració ha de practicar la corresponent liquidació utilitzant qualsevol mitjans documentals i fàctics disponibles a aquest efecte i, en especial:

a) Els factors que serveixen per identificar l'existència del fet generador i quantificar la base de tributació i que són normals en el sector econòmic de què es tracta.

b) Els signes, els índex o els mòduls aplicats en el sistema de determinació objectiva singular en supòsits similars.

Article 58

Formes de recaptació

La recaptació dels tributs es pot realitzar:

- a) en període voluntari.
- b) en període de constrenyiment.

Article 59

Recaptació en període voluntari

El termini d'ingrés en període voluntari, a falta de termini específic diferent fixat en la llei particular de cada tribut, és d'un mes a comptar a partir de:

- a) la notificació individual als obligats tributaris.
- b) la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra en els casos de notificacions col·lectives als obligats tributaris.
- c) les dates d'inici dels terminis per ingressar quantitats retingudes o a compte de quotes tributàries.

En cas de declaració-liquidació o autoliquidació, el termini és el mateix de la declaració.

Article 60

Recaptació en període de constrenyiment

1. La recaptació en període de constrenyiment s'ha d'ajustar a les normes següents:

- a. El període de constrenyiment s'inicia quan, vençut el període voluntari, hi ha hagut incompliment, total o parcial. És títol suficient per iniciar el període de constrenyiment el certificat de descobert, individual o col·lectiu, lliurat per l'òrgan encarregat de la intervenció.
- b. La iniciació del període de constrenyiment produeix, des del dia següent al de finalització del període voluntari, els efectes següents:
 - I) la meritació del recàrrec de constrenyiment.
 - II) el començament de la meritació de l'interès legal.
 - III) l'execució del patrimoni del deutor en cas de manca de compliment, total o parcial, en el termini assenyalat en el següent apartat c), després de notifica-

ció prèvia al deutor de la provisió de constrenyiment.

IV) La meritació, si és el cas, de costes.

c. El termini d'ingrés en període de constrenyiment de la quota tributària, el recàrrec, els interessos, les sancions i, si escau, les costes, és d'un mes comptat a partir de la notificació de la provisió de constrenyiment.

d. Contra l'obertura del constrenyiment només són admissibles els motius d'oposició següents:

D) pagament, prescripció o compensació.

II) ajornament o fraccionament.

III) anul·lació, suspensió o falta de notificació o notificació defectuosa de la liquidació.

IV) defecte formal del títol de constrenyiment.

V) omissió o manca de notificació de la provisió de constrenyiment.

e. El batlle, després de l'exhibició prèvia del títol de constrenyiment, procedeix a l'embargament i l'execució del patrimoni del deutor en quantitat suficient per cobrir la quota tributària, el recàrrec, els interessos, les sancions i les costes.

f. El procediment de recaptació en període de constrenyiment només es pot suspendre pels motius següents:

D) existència d'error material, de fet o aritmètic en la liquidació corresponent.

II) extinció del deute tributari.

III) interposició de terceria de domini o de millor dret pel que fa al patrimoni controvertit que ha estat embargat.

IV) constitució de garantia.

g) El procediment de recaptació en període de constrenyiment pot concloure amb l'adjudicació de béns a les finances públiques, sempre que es tracti de béns immobles o de béns mobles realitzables o d'interès artístic, històric o cultural i no s'hagin pogut alienar en segona subhasta. En qualsevol moment anterior a l'adjudicació dels béns els deutors, llurs causahavents i, si és el cas, els creditors hipo-

tecaris poden alliberar els béns embargats mitjançant el pagament de les responsabilitats dineràries constretes.

Les normes del present article han de ser objecte d'especial desplegament reglamentari.

Secció 3a. Règim d'infraccions i sancions

Article 61

Concepte i abast de les infraccions tributàries

Són infraccions tributàries les accions o les omissions tipificades expressament i sancionades com a tals per les lleis.

Les accions o les omissions no produeixen responsabilitat per infracció tributària en els casos següents:

- a) si són realitzades per qui no tingui capacitat d'obrar en l'ordenament tributari.
- b) si concorre error invencible o força major.
- c) si deriven d'una decisió col·lectiva, per als qui han salvat llur vot o no han assistit a la sessió corresponent.

Si l'Administració, en qualificar una infracció tributària, entén que l'acció o l'omissió de que es tracta pot comportar a la vegada existència d'un delictes major o menor o d'una contravenció, ho ha de comunicar al Ministeri Fiscal.

Article 62

Modalitats d'infracció tributària

Són infraccions simples l'incompliment d'obligacions o de deutes tributaris exigits a qualsevol persona, sigui o no obligat tributari, per la gestió dels tributs i quan no constitueixin infracció de defraudació.

Són infraccions de defraudació les següents:

- a) deixar d'ingressar total o parcialment els deutes tributaris, retencions o ingressos a compte, sigui per no presentar declaracions o autoliquidacions quan sigui procedent segons les normes de cada tribut, sigui perquè, havent-ho fet, s'ometin dades, elements, quantitats o signes, índex o mòduls necessaris per a determinar les bases i quotes tributàries.

b) gaudir o obtenir indegudament beneficis fiscals, exempcions, desgravacions o devolucions.

c) acreditar improcedentment partides positives o negatives i crèdits de l'impost, a deduir o compensar en la base o en la quota.

d) tota acció o omissió d'obrar si porta perjudici econòmic per a l'Administració.

Són infraccions de contraban les infraccions simples i de defraudació en matèria duanera.

Les lleis particulars de cada tribut han de regular, d'acord amb la caracterització dels apartats anteriors, els supòsits específics d'infracció.

Article 63

Subjectes de les infraccions tributàries

Són subjectes infractors les persones físiques o jurídiques que realitzen les accions o les omissions tipificades com a infraccions tributàries i, singularment:

a) els obligats tributaris especificats a l'article 15 d'aquesta Llei.

b) els representants legals dels obligats tributaris que no tenen capacitat d'obrar.

Article 64

Modalitats de sanció tributària

1. Les sancions tributàries poden ser:

a) multa fixa, proporcional o progressiva.

b) prohibició, durant un termini de fins a tres anys, de celebrar contractes amb les administracions públiques.

c) inhabilitació, durant un termini de fins a tres anys, per rebre subvencions de les administracions públiques.

d) suspensió, durant un termini de fins a tres anys, de l'exercici de càrrec o ocupació pública. Aquesta sanció no serà executiva fins i tant no hagi recaigut sentència ferma sobre la mateixa.

2. Cada modalitat de sanció tributària és compatible amb les restants.

3. Les lleis particulars de cada tribut han de determinar, d'acord amb l'especificació de l'apartat anterior, la sanció o

les sancions corresponents a cada supòsit específic d'infracció.

Article 65

Òrgans competents per a la imposició de sancions

Les sancions tributàries són acordades i imposades:

a. pel Govern, en els casos següents:

I) modalitats b), c) i d) de l'apartat 1 de l'article anterior.

II) multa, si el seu import excedeix la quantitat que fixi cada any la Llei del Pressupost General.

b. pel ministre de Finances, en la resta dels casos.

Article 66

Graduació de les sancions

Les sancions tributàries, llevat del cas de matèria duanera, es graduen d'acord amb els criteris següents, que poden ser concurrents:

a) bona o mala fe del subjecte infractor.

b) capacitat econòmica del subjecte infractor.

c) existència o no d'antecedents infractors.

d) resistència, negació o obstrucció a l'actuació indagadora de l'Administració.

e) compliment espontani, sense requeriment previ de l'Administració i fora dels terminis assenyalats, de les obligacions i dels deures tributaris.

f) conformitat o no del subjecte infractor amb la proposta de liquidació tributària que l'Administració li formuli.

g) transcendència, per a l'eficàcia de la gestió tributària, de les dades o els documents no facilitats i, en general, de l'incompliment d'obligacions de naturalesa tributària.

h) quantia del perjudici econòmic ocasionat a les finances públiques.

Article 67

Procediment sancionador

1. La imposició de sancions requereix la instrucció i la tramitació prèvia d'expedient sancionador conforme al Regla-

ment regulador del procediment sancionador.

2. Nogensmenys, es pot establir reglamentàriament el contingut del procediment sancionador, que en tot cas ha de respectar els principis i els criteris informadors del Codi de l'Administració.

Article 68

Extinció de la responsabilitat

La responsabilitat derivada de les infraccions s'extingeix per les causes següents:

a) pagament o compliment de la sanció.

b) prescripció, conforme a l'article 40 d'aquesta Llei.

c) condonació, en els termes i la quantia i amb els requisits que estableixi una llei específica per a cada cas o grup de casos homogenis.

Article 69

Intransmissibilitat de les sancions

Amb l'excepció del supòsit a que es refereix l'article 20, en cap cas no són transmissibles les sancions.

En els casos de transmissió de deutes tributaris comprensius de sancions gravamen, liquidades o notificades o no, l'Administració ha d'anul·lar els crèdits corresponents a aquestes sancions.

Secció 4a. Revisió administrativa d'actes en matèria tributària

Article 70

Revisió d'errors

L'Administració ha de revisar d'ofici o a instància de la persona interessada els errors materials o de fet i els aritmètics si no han transcorregut tres anys des de la notificació de l'acte objecte de la rectificació.

La resolució ha de ser notificada a la persona interessada i és susceptible de recurs.

Article 71

Devolució d'ingressos indeguts

Els obligats tributaris i llurs hereus o causahavents tenen dret a la devolució de les quantitats ingressades indeguda-

ment, augmentades en l'interès legal calculat des de la data de l'ingrés indegut presentant la pertinent sol·licitud.

El procediment a seguir, segons els diferents supòsits d'ingrés indegut, per al reconeixement del dret a la devolució i la forma de fer-lo efectiu ha de ser establert reglamentàriament.

Article 72

Recursos administratius

Contra els actes i les resolucions administratives en matèria tributària els obligats tributaris poden interposar recurs d'alçada o de reposició, segons escaigui, en la forma i els terminis previstos pel Codi de l'Administració.

La interposició de qualsevol recurs no implica la suspensió de l'acte o de la resolució que n'és objecte.

Contra la desestimació expressa o tàcita del recurs administratiu els recurrents poden interposar recurs jurisdiccional, en la forma i els terminis previstos per la llei.

Disposició addicional primera

Les entitats públiques, parapúbliques i els altres ens participats per l'Estat podran aplicar el sistema de gestió i liquidació previst en aquesta Llei quan s'estableixi per conveni amb l'Administració i en els termes que es puguin acordar reglamentàriament.

Disposició addicional segona

S'autoritza al Govern perquè, en el termini d'un any a comptar des de l'entrada en vigor de la Llei, modifiqui la denominació de les figures tributàries vigents que no s'ajusten a les definicions contingudes en aquesta Llei, per harmonitzar-les amb aquesta.

Disposició transitòria primera

Tots els fets, actes o procediments que es trobin en curs de realització el dia de l'entrada en vigor de la present Llei es regiran per la legislació anterior. S'exceptuen les normes de la present Llei relatives a prescripció i a sancions en tot allò que siguin més favorables als administrats.

Disposició transitòria segona

Als efectes de l'aplicació de la present Llei, fins que la Llei del Pressupost General de l'Estat no ho modifiqui, l'interès legal queda fixat en el 8 per cent.

Disposició transitòria tercera

Els Comuns, en el termini de divuit mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta norma, han d'establir o adaptar a la present Llei llurs ordenaments financers generals, en tot allò que la singularitat de l'Administració comunal no requereixi una regulació diferent.

Disposició transitòria quarta

Les entitats parapúbliques o de dret públic han de presentar en el termini de divuit mesos, a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta norma, una proposta d'adaptació de llur legislació específica a la present Llei, salvat en allò que la singularitat de cada entitat no requereixi una regulació diferent.

Disposició final única

La present Llei entrarà en vigor el dia de la seva publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Casa de la Vall, 19 de desembre de 1996

Josep Dallerès Codina
Síndic General

Nosaltres els Coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Jacques Chirac
President de la
República Francesa
Copríncep d'Andorra

Joan Martí Alanís
Bisbe d'Urgell
Copríncep d'Andorra